

PSU Trang National Conference
on Research across Disciplines 2016

การประชุมวิชาการระดับชาติ ม.อ.ตรัง วิจัย ประจำปี 2559

วิจัยก้าวหน้า เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
Sharing and Inspiring for Sustainable Development

วันที่ 1 เมษายน 2559
ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตตรัง

www.psunc.trang.psu.ac.th

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์ผลงานวิจัย/สร้างสรรค์

1. กลุ่มสาขาการจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

2. กลุ่มสาขาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ เกียรติสิน
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3. กลุ่มสาขาการจัดการรัฐกิจและวิสาหกิจ/รัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
ดร.ตฤวัต สุวรรณวงศ์
โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสตูล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ดร.ปาริฉัตร ตู่ดำ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

4. กลุ่มสาขาศิลปะการแสดง

ศาสตราจารย์ ดร.ขมนาด กิจพันธ์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุกุล โรจนสุขสมบูรณ์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร.พีระ พันลูกท้าว
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์สมโภชน์ เกตุแก้ว
คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คุณกฤษฎี ชัยศิลป์บุญ
ผู้จัดการบริษัทกฤษฎีทีม ออร์แกนไนเซอร์ แอนด์ เพอร์ฟอร์มแมนส์
คุณวรรณศักดิ์ ศิริห้ำ
นาฏยศาลาหุ่นละครเล็ก โจหลุยส์

การศึกษาโครงการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราว เขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี Preception of vocational training inmatesproject in kaokling temporary prison

พฤตพิงศ์ ฤทธิรงค์¹ อนัญญา จันทร์ไพบูลย์¹ และวรพล พินิจ²

Pruttipong Rittirong¹ Anunya Junpaiboon¹ and Worapol Pinit²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาโครงการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษารูปแบบการจัดการฝึกวิชาชีพ และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังให้ผู้ต้องขังได้มีวิชาชีพติดตัวที่สามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อพ้นโทษออกไปสู่สังคม

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากการศึกษาพบว่าโครงการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษเข้ารับการฝึกวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยกลับสู่สังคมภายนอก ขั้นตอนการนำโครงการฝึกวิชาชีพมาปฏิบัติ เป็นนโยบายจากกรมราชทัณฑ์ซึ่งมีการคัดเลือกมาจากเรือนจำกลางเพชรบุรี โดยผู้ต้องขังต้องสมัครเข้ามา และต้องมีความประพฤติดีซึ่งรูปแบบหรือลักษณะของการจัดโครงการฝึกวิชาชีพจะมีการแบ่งเป็นส่วนๆ โดยจะเน้นการปลูกบ้านดินให้เป็น และให้เลือกวิชาชีพที่ตนชอบและมีความถนัด โครงการฝึกวิชาชีพได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่ปี 2505 ที่ได้มีการนำการเกษตรเข้ามาและต่อมาปี 2540 เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้มีกระแสความพอเพียงเพื่อปรับใช้ให้เข้ากับความเป็นอยู่

เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งมีจุดเด่นคือเป็นเรือนจำที่ไม่มีรั้วลวดหนาม การใช้ชีวิตของผู้ต้องขังของที่นี่มีความแตกต่างจากผู้ต้องขังในเรือนจำอื่นๆ เพราะที่นี่มีความยืดหยุ่นและสะดวกสบายกว่าผู้ต้องขังที่อยู่เรือนจำอื่นๆและเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ญาติสามารถมาเยี่ยมได้อาทิตย์ละ 2 ครั้ง และเปิดให้ผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมเรือนจำได้ทุกวัน ผู้ต้องขังได้รับสวัสดิการพื้นฐานจากทางเรือนจำคือผู้ต้องขังจะมีบัตรทองในรักษาพยาบาล ได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานในโครงการเป็นเงินปันผลต่อเดือน การสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการเรือนจำส่วนใหญ่มาจากภาครัฐบ้างเอกชนไม่ค่อยเข้ามา มีบทบาทมากเท่าไร ซึ่งโครงการฝึกวิชาชีพมีข้อจำกัดคือ ตัวกฎระเบียบที่มีข้อจำกัดซึ่งจะใช้ระเบียบกรมราชทัณฑ์

นโยบายการฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์เป็นนโยบายที่สามารถนำมาพัฒนาผู้ต้องขังได้จริงและสามารถต่อยอดให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มาจากฝีมือของผู้ต้องขังได้หลากหลายแต่เมื่อพูดถึงในส่วนของเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งจังหวัดเพชรบุรีนโยบายในส่วนนี้มีข้อบกพร่องในกรณีกฎและข้อบังคับทำให้บางกรณีของกฎและข้อบังคับของกรมราชทัณฑ์ไม่สามารถใช้พัฒนาผู้ต้องขังได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเพราะบางครั้งการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งจำเป็นต้องให้ผู้ต้องขังออกไปกระทำสาธารณประโยชน์ต่อชุมชนและส่วนรวมทำให้อำนาจในการตัดสินใจตกอยู่กับผู้บริหารเรือนจำแม้บางครั้งจะขัดต่อระเบียบของกรมราชทัณฑ์

คำสำคัญ: วิชาชีพวิชาที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี

¹ นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The objective of this research is to study 1) the perception of vocational training inmates project 2) to study how to develop the proper vocational training project for inmates to be ready to live outside after the release.

This qualitative research included intervention instrument and data collection instrument which are included of primary data, In-depth Interview, non-participant observation and related documentary researched.

The findings revealed that the findings revealed that the purpose of this vocation training project is to allow the inmate a preparatory course before the release. This is a policy arranged by Department of Correction. To be eligible joining this project, and be transferred from Petchburi Prison, they must be of good behavior. In here, the inmates were divided into groups and would rotate to various fields of the course at their choice in particular on house building. Sufficient Economy Theory been applied to this project. Agricultural course been applied since 1962. With poor economy in 1997, sufficient economy trend been applied to the prison as well.

Khao Kling temporary prison is a dominant non-barbed wire facility. Lifestyle of the prisoner is different to others due to good relationship between inmates and the officer. Relative is allow for twice visit each week and visitor is allow daily. Inmate will entitle to government medical scheme, monthly income based on project dividend. On its management, main support are basically from the government and quite rare from the private sector. The constrain of this project is rules and regulations of the Department of Corrections.

This vocation training project of Department of Correction can effectively develop the inmates and also can extend the inmates to produce variance of handcraft products after joining this project. However there is still some improvement needed. This current policy has led to less effectiveness in inmate training for the outside world unless sending them out to do some volunteer work in the community. This would be depended on the judgement of the head of the management officer even though this may violate its rules and regulations.

Keyword: Vocation Traing

บทนำ

การกระทำความผิดของบุคคลใดๆ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบในทางที่ไม่ดีเสมอ และเมื่อมีการกระทำความผิด คนผู้นั้นควรได้รับโทษที่ตนได้กระทำ หากสังคมเพิกเฉยก็เปรียบเหมือนการยอมรับต่อความชั่วร้าย ซึ่งกระบวนการยุติธรรมก็เป็นเครื่องมือหนึ่งในการควบคุมดูแลและตรวจสอบความเรียบร้อยของสังคม ที่คอยปกป้องความดีงามจากความชั่ว และเรือนจำก็เป็นสถานที่หนึ่งในการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดอันเป็นภัยต่อบุคคลในสังคมแต่เมื่อบุคคลที่ได้รับโทษเข้ามาอยู่ในเรือนจำคนผู้นั้นย่อมต้องเปลี่ยนสถานะ และสถานะนั้นคือ “ผู้ต้องขัง” ผู้ต้องขังเป็นบุคคลที่กระทำผิดและได้รับโทษจากกระบวนการยุติธรรม

เมื่อได้เข้ามาอยู่ในเรือนจำ ผู้ต้องขังจำเป็นต้องปรับตัวเพราะเมื่อเข้ามาอยู่ในเรือนจำการใช้ชีวิตก็ไม่เหมือนโลกภายนอกที่มีอิสระเสรี แต่ถึงกระนั้นการที่ผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำก็ต้องกระทำตนให้เกิดประโยชน์ และต้องสำนึกในสิ่งที่ตนกระทำ จนวันที่ตนได้ออกจากเรือนจำไปสู่อีกสังคมภายนอกอีกครั้ง ทำให้การอยู่ในเรือนจำเปรียบเสมือนการกล่อมเกลาก่อนการกลับตัวเป็นคนดี และไม่เป็นภัยต่อสังคมทำให้หน้าที่ของเรือนจำไม่ใช่แค่เป็นที่คุมขังหรือลงโทษ แต่เป็นสถานที่พัฒนาและกล่อมเกลากุศลที่กระทำความผิดให้กลับสู่อีกสังคมโดยมีคุณภาพและไม่เป็นภาระต่อสังคมในภายภาคหน้า ซึ่งการฝึกวิชาชีพเป็นเครื่องมือในการพัฒนาของผู้ต้องขังและเป็นโครงการหนึ่งที่อยู่ในนโยบายการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์

การฝึกวิชาชีพเป็นการกล่อมเกลากุศลและพัฒนาเพื่อให้ผู้ต้องขังกลับออกไปเป็นบุคคลที่สามารถใช้ชีวิตได้ด้วยตนเองและไม่สร้างภาระแก่สังคม เป็นการป้องกันการกลับมากระทำความผิดซ้ำ การฝึกวิชาชีพในเรือนจำเป็นการพัฒนาชีวิตของผู้ต้องขังโดยการสอนให้ผู้ต้องขังทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพตนเองได้และยังมีชีวิตดีตัวเมื่อออกไปสู่สังคมภายนอก โดยกรมราชทัณฑ์มีภารกิจในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ความสามารถก่อนออกไปใช้ชีวิตในสังคมภายนอก

โดยเฉพาะในด้านทักษะวิชาชีพอิสระ เพื่อประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ มีชีวิตที่มีความมั่นคง โดยเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ เช่น โครงการฝึกอบรมพนักงานดูแลบ้านและสำนักงาน ซึ่งเป็นโครงการที่กรมราชทัณฑ์ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน ดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้ต้องขังให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื้อหาการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวประกอบด้วย การบริหารตลาด คนชรา การซักกรีดเสื้อผ้า การประกอบอาหารคาว และนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ โดยเน้นการส่งเสริมความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการฝึกทักษะให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ

โดยมีข้อจำกัดทั้งสถานภาพของผู้ฝึกเองที่เป็นผู้ต้องขังและยังได้รับโทษอยู่ ทำให้ปัญหาในการฝึกเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็น ปัญหาด้านสถานที่ไม่เอื้ออำนวย วิชาชีพที่ตนเองสนใจไม่มีให้ปฏิบัติ ซึ่งบางครั้งกรอบจากความรู้ความชำนาญของผู้สอนก็มีข้อจำกัด ในด้านอุปกรณ์ก็ยังขาดงบประมาณในการจัดสรรเพื่อดำเนินโครงการ อีกทั้งทัศนคติของคนไทยที่ยังยึดติดกับลัทธิบางลัทธิ เช่น คนคูก ที่ฟังดูเหมือนเป็นสิ่งชั่วร้ายของสังคม ทำให้เมื่อมีโครงการการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังผลที่ได้คือผลงานที่มีคุณภาพของผู้ต้องขังซึ่งบางครั้งเป็นงานฝีมือที่สวยงามและประณีตเทียบได้กับโรงงานมืออาชีพ แต่ด้วยความยึดติดทางทัศนคติ ผลที่ได้คือการตัดสินใจโดยใช้ความรู้สึกส่วนตัวเป็นหลัก ทำให้โครงการที่ดี แม้ว่าจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็ไม่สามารถผลักดันให้เกิดมาตรฐานและความมั่นคงด้านวิชาชีพที่แน่นอนได้

ทั้งนี้หากไม่มีการฝึกวิชาชีพเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังเมื่อออกไปใช้ชีวิตในสังคมภายนอกอาจทำให้ผู้ต้องขังเกิดการกระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งปัจจัยส่วนใหญ่ของผู้ต้องขังนั้นคือการไม่มีงานทำและขาดโอกาส ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและจำนวนบุตร ไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดซ้ำเห็นได้ว่าปัจจัยดังกล่าวนี้มีปัจจัยในการยอมรับของสังคมและการปฏิเสธจากสถานที่ทำงานเป็นองค์ประกอบด้วย ทำให้เห็นว่าการฝึกวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ต้องขังดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมภายนอก

จากความสำคัญของการฝึกวิชาชีพดังกล่าวผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาโครงการฝึกวิชาชีพของเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งเป็นกรณีตัวอย่างเนื่องจากเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งเป็นเรือนจำที่ต่างไปจากเรือนจำทั่วไปที่ส่วนใหญ่มีการคุมขังผู้ต้องขังที่มีรั้วรอบขอบชิดและระบบการคุมขังที่มีความเข้มงวด แต่เป็นเรือนจำที่มีการฝึกวิชาชีพและมีผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีอยู่ในกระบวนการโดยมีผู้คุมเป็นผู้ดูแลอยู่ห่างๆ อีกทั้งเป็นศูนย์ศึกษาด้านเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย อย่างไรก็ตามถึงแม้เป็นเรือนจำที่ไม่เหมือนเรือนจำทั่วไปแต่การเข้ามาศึกษาดูงานยังมีจำนวนน้อย อีกทั้งไม่เป็นที่รู้จักของสังคม อาจเพราะเนื่องด้วยสถานที่ตั้งที่ห่างไกล หรือการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง ให้สังคมได้รับข่าวสาร ทำให้เรือนจำแห่งนี้รู้จักกันเฉพาะผู้ที่มิถุมิลาเนาอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี

โครงการเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยมีผู้ต้องขังเป็นผู้ดำเนินการทำงาน อีกทั้งยังเป็นสถานที่ฝึกวิชาชีพในด้านการเกษตรของผู้ต้องขังที่เตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคมและผู้วิจัยคิดว่าหากต้องการที่จะเข้าใจสภาพปัญหานั้น จำเป็นต้องศึกษาจากหน่วยย่อย เพื่อให้เห็นเป็นโครงสร้างในการดำเนินงานในด้านการฝึกวิชาชีพส่วนเล็กๆ เช่น ระดับจังหวัดเพื่อรู้ถึงการดำเนินงาน และอาจเชื่อมโยงไปถึงหน่วยที่ใหญ่กว่า เช่น นโยบายการบริหารโครงการการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วประเทศว่าสอดคล้องกันหรือไม่และมีวิธีการอย่างไรถึงไม่เกิดช่องว่างในการดำเนินชีวิตที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำเมื่อออกสู่สังคมภายนอก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงโครงการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการจัดการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการตำราหนังสือวารสารรายงานผลงานรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องวิทยานิพนธ์ เอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำ

2. การศึกษาภาคสนาม (Field) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น หัวหน้าเรือนจำ บุคลากร เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขังที่ได้รับการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี ด้วยวิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในการเข้าเยี่ยมชมเยี่ยมเยียนประชากรและกลุ่มข้อมูลหลัก

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 7 คนแบ่งเป็นผู้บริหาร 3 คน และผู้ต้องขัง 4 คน

ผลการวิเคราะห์คำสัมภาษณ์ผู้นำหรือตัวแทนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเรื่องการศึกษาโครงการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี มีดังนี้

ในส่วนของโครงการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี จากการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ มีวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกวิชาชีพเพื่อให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษมาฝึกวิชาชีพ เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อรับสภาพของความเปลี่ยนแปลง โดยทราบขั้นตอนการนำโครงการฝึกวิชาชีพมาปฏิบัติ เป็นนโยบายจากกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีการไปคัดมาจากเรือนจำกลางเพชรบุรี โดยผู้ต้องขังต้องสมัครเข้ามาและต้องมีความประพฤติดี ซึ่งรูปแบบหรือลักษณะของการจัดโครงการฝึกวิชาชีพจะมีการแบ่งเป็นส่วนๆ โดยจะเน้นการปลูกบ้านดินให้เป็น และให้เล็กรวิชาชีพที่ตนเองชอบและมีความถนัด สามารถไปประกอบอาชีพข้างนอกได้หลังจากถูกปล่อยตัว

ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมาจากเรือนจำกลางเพชรบุรี ซึ่งทางเรือนจำกลางเพชรบุรีจะคัดเลือกผู้ต้องขังมาแล้ว แล้วจึงติดต่อให้เจ้าหน้าที่เรือนจำซึ่งคราวเขากล้งไปรับ ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งโครงสร้างในการบริหารเรือนจำชั่วคราวเขากล้งแบ่งตามลำดับชั้นเหมือนเรือนจำทั่วไป ซึ่งจะประกอบด้วยหัวหน้าเรือนจำ ฝ่ายตรวจพิสูจน์หลักฐาน 10 คน และเจ้าหน้าที่ 8 คนรูปแบบการบริหารเรือนจำเขากล้งมีจุดเด่นคือเป็นเรือนจำที่ไม่มีรั้วลวดหนาม เป็นถนนทั้ง 4 ด้าน ซึ่งจะสามารถหลบหนีได้ อีกทั้งยังไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล แต่ที่นี้จะมีแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ต้องขังไม่หลบหนี ซึ่งผลผลิตที่ได้จากการฝึกวิชาชีพที่เห็นได้ชัดคือบ้านดิน

สาเหตุที่มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในโครงการฝึกวิชาชีพ เริ่มตั้งแต่ปี 2505 ที่นี้ได้มีการนำการเกษตรเข้ามา และต่อมาปี 2540 เศรษฐกิจตกต่ำ ต่อมาเลยมีกระแสความพอเพียง เพื่อปรับใช้ให้เข้ากับความเป็นอยู่ ซึ่งความพอเพียงไม่จำเป็นแค่เลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก แต่อยู่กับการดำรงชีวิต ที่เรือนจำชั่วคราวเขากล้ง เป็นสถานที่ในการจัดโครงการฝึกวิชาชีพมีความเหมาะสมมาก เพราะมีความเหมาะสมในการจัดโซนต่างๆ ซึ่งที่นี้แบ่งเป็น 3 โซนหลัก ด้านหน้าเป็นการบริการท่องเที่ยว อีกโซน คือ เลี้ยงสัตว์ ผลิตภัณฑ์ อีกโซนปลูกผัก และที่พักของผู้ต้องขังจัดอย่างเหมาะสมสามารถคุมได้ง่ายซึ่งเกณฑ์การคัดเลือกผู้ต้องขังให้มาอยู่ในเรือนจำชั่วคราวเขากล้งส่วนใหญ่รับมาจากเรือนจำกลางเพชรบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่ของเรือนจำกลางเพชรบุรีเป็นผู้คัดมา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ ซึ่งจะมี 100 กว่าคน แล้วแต่ความเหมาะสม เกณฑ์การคัดเลือกผู้ต้องขังต้องเป็นผู้ต้องขังเกรด 7 ต้องโทษเป็นครั้งแรก โทษยาเสพติดมีอายุไม่เกิน 200 เม็ด และไม่ใช่เครือข่าย ปปส. ต้องโทษไม่รุนแรง จำโทษ 1 ใน 4 ของโทษ ไม่มีการจำคุกอายุ

การสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการเรือนจำส่วนใหญ่มาจากภาครัฐซึ่งก็จะมีรายได้ประจำปกติอยู่แล้ว เช่น ฐานเลี้ยงสัตว์ ฐานบ้านดิน ฯลฯ และถ้ามีการอบรมอาชีพให้กับผู้ต้องขังก็จะมีค่าใช้จ่ายของเรือนจำชั่วคราวเขากล้งเองบ้างเอกชนไม่ค่อยเข้ามา มีบทบาทมากเท่าไร ซึ่งโครงการฝึกวิชาชีพมีข้อจำกัด คือตัวกฎระเบียบที่มีข้อจำกัด ซึ่งจะใช้ระเบียบกรมราชทัณฑ์ แต่ระเบียบบางอย่างก็ต้องออกนอกกรอบ เช่น ออกไปทำวัด ต้องเอาออกไปเลย และจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมผู้ต้องขังมีจำนวนที่ตีความเหมาะสมแล้ว เพราะเรือนจำไม่ได้กำหนด ซึ่งถ้าไปข้างนอกจะต้องมีเจ้าหน้าที่ในอัตราส่วน 1 ต่อ 5 ของผู้ต้องขัง ซึ่งเจ้าหน้าที่จะได้รับค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการจากโครงการฝึกวิชาชีพนี้เป็นเงินเดือนประจำ เบี้ยเลี้ยงพนักงานประจำ เงินเดือนล่วงหน้าเวลาอยู่เวรและได้ค่าเป็นวิทยากร ซึ่งคิดว่าการทำงานร่วมกับผู้ต้องขังไม่มีความเสี่ยง เพราะผู้ต้องขังเป็นนักโทษชั้นดี พุดคุยได้ มีกฎสำหรับผู้ต้องขัง 3 ข้อ 1) เครื่องมือสื่อสาร 2) ยาเสพติด 3) ของมีเงิน หากทำผิดจะส่งตัวกลับทันที ซึ่งทางเรือนจำได้เปิดให้ผู้ต้องขังได้มีการเยี่ยมญาติ โดยภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายสามารถมาอนได้ เดือนละ 1 คืน ญาติมาเยี่ยมได้ อาทิตย์ละ 2 วัน และทางเรือนจำได้เปิดให้บุคคลภายนอกหรือประชาชนที่สนใจเข้าเยี่ยมชมทางเรือนจำได้ โดยสามารถมาเที่ยวได้ตลอดเวลา

ในส่วนของตัวโครงการการฝึกวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากล้ง จังหวัดเพชรบุรี จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ต้องขัง ซึ่งการเข้าร่วมโครงการ จะต้องสมัครมา และมีการคัดจากเกณฑ์กำหนด จะต้องเป็นโทษครั้งแรก ซึ่งผู้ต้องขังทราบถึงกระบวนการการคัดเลือก เพราะเจ้าหน้าที่มีการอธิบายให้ผู้ต้องขังฟังทุกคน ซึ่งทางเรือนจำมีรูปแบบการฝึกอบรมวิชาชีพในเรือนจำชั่วคราวเขากล้ง โดยการกำหนดงานตามพื้นฐานเดิมตามงานที่ถนัด และงานด้านที่มีความสนใจและอยากทำ และผู้ต้องขังจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานในโครงการเป็นเงินปันผลต่อเดือน ซึ่งสถานที่ในการจัดโครงการฝึกวิชาชีพมีความเหมาะสมมากเพราะที่นี้ความสะดวกมาก จัดการให้ทุกอย่างมีตู้ล็อกเกอร์ให้ สิ่งที่ได้จากการฝึกคือมีความรับผิดชอบ และหากพ้นโทษแล้วก็สามารถออกไปทำอะไรได้หลายอย่าง ซึ่งถ้าอุปกรณ์ไม่พร้อมก็มีญาติเอามาให้ และผลลัพธ์ผลผลิตที่ได้จากการฝึกวิชาชีพคือออกไปมีวิชาชีพติดตัว

ผู้ต้องขังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในโครงการฝึกวิชาชีพ คือการอยู่แบบพึ่งตนเอง ปลูกผักไว้กินเอง ไม่จำเป็นต้องซื้ออะไรก็รู้จักความพอประมาณในการทำอย่างอื่น ซึ่งการฝึกวิชาชีพไม่มีข้อจำกัดเลยเพราะหัวหน้าส่งเสริมการฝึกวิชาชีพ ใครถนัดด้านใดที่ยังไม่มีการฝึกก็สามารถบอกได้ และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมผู้ต้องขังมีจำนวนที่เหมาะสมดีแล้ว ทั้งนี้ทางเรือนจำเปิดให้มีการเยี่ยมญาติของผู้ต้องขัง โดยญาติสามารถมาเยี่ยมได้ อาทิตย์ละ 2 ครั้งเวลามาเยี่ยมคือ 14:30 – 15:00 น. ห้ามเยี่ยมติดกัน ซึ่งทางโครงการมีการประเมินผลการฝึกวิชาชีพ โดยประเมินจากผลงาน และความประพฤติของผู้ต้องขัง การจัดหลักสูตรวิชาชีพก็มีความเหมาะสมแล้ว เพราะถนัดด้านใดอยากทำอะไรเพิ่ม อยากเรียนรู้อะไรก็บอกล่วงหน้าได้

ในส่วนของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี จากการให้สัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ซึ่งทางเรือนจำมีการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำโดยมีเงินปันผลให้ผู้ต้องขังต่อเดือนนิดหน่อย การกินอยู่และค่ารักษาพยาบาลรัฐเป็นผู้จัดสรรให้ และวิธีการดูแลควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำ คือ เช้า-เย็น มีกิจวัตรประจำวันปกติ มีการเช็คยอดผู้ต้องขังเป็นช่วงเวลา ตั้งแต่ 8 โมงเช้า เที่ยง บ่าย และ 4 โมงเย็น ซึ่งผู้ต้องขังจะเลิกงานตอนบ่าย 3 โมง และ 4 โมงเย็นจะมีการเช็คยอดและแบ่งงานรวม เข้าห้องพัก 6 โมงเย็น ซึ่งการรับประทานอาหารทางเรือนจำข้าวมีให้ ส่วนกับข้าวผู้ต้องขังต้องช่วยกันทำเองและหลังจากที่ได้ผู้ต้องขังเข้ามาอยู่ในเรือนจำ ทางเรือนจำได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้ต้องขังบ่อยครั้ง มีการใช้ลูกเสืออบรม ซึ่งผู้ต้องขังมีรายได้เป็นของตัวเองคือเงินปันผลต่อเดือนแต่ไม่มาก รายได้ส่วนใหญ่จะเข้าหลวงและผู้ต้องขังสามารถไปทำงานนอกเรือนจำได้ แต่จะต้องเป็นบริการสาธารณะประโยชน์หรือกุศล แต่จะออกไปคนเดียวไม่ได้ ซึ่งการออกไปข้างนอกนั้นจะต้องทำเรื่องยุ่งยากมาก

รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง มีความแตกต่างจากผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วไป เพราะจะมีอิสระมากกว่าเรือนจำปิด นักโทษจะได้เตรียมความพร้อม ก่อนปล่อยตัว ได้เจอพูดคุยกับผู้คนที่มาเยี่ยมเยียน เพื่อความคุ้นเคย ซึ่งที่นี่มีการประเมินผลความสามารถของผู้ต้องขังภายหลังจากการฝึกวิชาชีพโดยดูจากผลงาน ทำงานครบตามยอดหรือไม่ และสังเกตความประพฤติของผู้ต้องขัง ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรมีความหลากหลายอยู่แล้ว ผู้ต้องขังเก่งอะไรเร็วก็จะต่อยอดตามทางพื้นฐานเดิมของผู้ต้องขัง

ในส่วนของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ต้องขัง ซึ่งได้รับสวัสดิการพื้นฐานจากทางเรือนจำ คือผู้ต้องขังจะมีบัตรทองในรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลแห่งกระจาน มีหนังสือรับรองและมีเจ้าหน้าที่พาไปรักษา หากเกิดการเจ็บป่วย ซึ่งการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังของที่นี่มีความแตกต่างจากผู้ต้องขังในเรือนจำอื่นๆ เพราะที่เรือนจำกลางเพชรบุรีมีกฎมาก แตกต่างจากที่นี่ที่มีความยืดหยุ่นและสะดวกสบายกว่าอีกทั้งที่เรือนจำกลางเพชรบุรีเป็นสถานที่ปิดซึ่งมีความกดดันมาก แต่ที่นี่ไม่มีความกดดันเลย อีกทั้งที่นี่ยังสามารถไปทำงานนอกเรือนจำได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ติดตามไปด้วย งานที่ไปทำก็เป็นพวกงานสาธารณะ เช่น ลอกคลอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังกับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ของที่นี่มีความสัมพันธ์แบบญาติที่เป็นน้องกัน ไม่เหมือนผู้คุมซึ่ง ทางเรือนจำได้เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอก/ประชาชนที่สนใจเข้าเยี่ยมชมเรือนจำได้ อีกทั้งนักท่องเที่ยวจะร่วมดูงานและยังได้ร่วมปฏิบัติ เช่น ร่วมย่ำดินด้วย และหลังจากการพ้นโทษทางเรือนจำมีการแนะนำการทำงานในอนาคตให้แก่ผู้ต้องขัง โดยจะมีหน่วยงานภายนอกและกรมส่งเสริมการเกษตรเข้ามาแนะนำ ซึ่งโครงการฝึกวิชาชีพมีประโยชน์มากหลังพ้นโทษไปแล้ว เพราะสามารถนำไปใช้ได้จริง ออกไปทำบ้านดินได้เพราะส่วนใหญ่มีพื้นฐาน และผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีการวางแผนชีวิตหลังจากพ้นโทษไปแล้ว คือทำอาชีพต่อยอดจากที่บ้านและจะนำความรู้ฝึกวิชาชีพไปทำเป็นอาชีพ

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาโครงการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี” ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนมากเรียนรู้ได้จากการสังเกตและการเลียนแบบตามสภาพสิ่งแวดล้อม เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวอยู่เสมอผู้เรียนต้องสามารถที่จะประเมินได้ว่าตนเลียนแบบได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร และจะต้องควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วย แบบดورا จึงสรุปว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตจึงเป็นกระบวนการทางการรู้คิดหรือพุทธิปัญญา

ส่วนด้านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจะยกตัวอย่างวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือวินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาและการฝึกอาชีพในเรือนจำช่วยลดการกระทำผิดซ้ำ จำสับเอกกฤษณ์ จินประชา (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของผู้ต้องขังเรือนจำกลางชลบุรี และสุรินทร์ พรหมมินทร์ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางกำแพงเพชร ทั้ง 3 วิจัยที่ยกตัวอย่างนั้นมีความเกี่ยวข้องกันในเรื่องของการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขัง เพื่อที่จะให้ผู้ต้องขังมีอาชีพและได้รับผลประโยชน์ต่อตัวผู้ต้องขังเอง เมื่อถึงเวลาในการพ้นโทษสามารถที่นำวิชาชีพที่ตนเองได้รับการฝึกนั้นไปทำการประกอบอาชีพของตนเองได้ ทั้งนี้ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรีต่อการฝึกวิชาชีพโดยมีแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

“วิจัยก้าวใหม่ เพื่อการพัฒนาไทยอย่างยั่งยืน”
 “Sharing and Inspiring for Sustainable Development”

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง เป็นองค์กรขนาดเล็ก แต่สามารถพัฒนาองค์กรได้ตั้งจนได้ รับคัดเลือกเป็นเรือนจำต้นแบบพอเพียงอันดับ 1 ของกรมราชทัณฑ์เป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มีการฝึกอบรมเรื่องระเบียบวินัยฝึกหัดอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังได้มีความรู้ ความชำนาญและทักษะ ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ตั้งเป้าหมายให้ผู้ต้องขังได้ปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยมี ลักษณะเด่น คือ การทำเกษตร (เกษตรพอเพียง) การปลูกสร้างบ้านดิน ของเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง ประสบผลสำเร็จเป็น รูปธรรมที่ชัดเจน ผู้ต้องขังจะได้รับการฝึกให้รู้จักตั้งแต่กระบวนการเตรียมดิน กระบวนการก่อให้แข็งแรง รวมทั้งรูปแบบ การสร้างเขาจะได้เรียนรู้ เมื่อเขาทำเป็นออกไปจะเป็นอาชีพใหม่ได้ เพราะตอนนี้คนไทยนิยมสร้างบ้านดินเพิ่มขึ้น ได้เป็นที่ ยอมรับของบุคคล หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เอกชน ทั้งจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดอื่นๆ ได้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน มีกิจกรรม ในการฟื้นฟูจิตใจของผู้ต้องขังให้ไปในทางที่ดีขึ้น กิจกรรมต่างๆที่ทางเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งได้จัดไว้แล้วจะทำให้ผู้ต้องขัง ได้ฝึกความรู้เพิ่มเติม ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ทางเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งนั้นได้มีการสร้างรีสอร์ท สวนป่า สัตว์เลี้ยงคือมีทั้งคอกแกะ คอกม้า ไว้ บริการให้ได้ถ่ายรูป ชีม้า ป้อนอาหารแกะ อีกทั้งยังมีบริการต่างๆ ภายในเรือนจำแห่งนี้ ไม่ว่าจะเป็น ร้านกาแฟ ร้านขายยา ของที่ระลึก คาร์แคร์ ร้านปั้นแกะ ร้านต้นไม้ และที่สำคัญคือห้องสมุดสาธารณะที่ใครๆ ก็เข้าไปนั่งอ่านหนังสือได้ สามารถ ถ่ายภาพกับสถานที่ที่ผู้ต้องขังได้มีการจัดตกแต่งสถานที่ไว้ได้อย่างสวยงามเพื่อเก็บภาพไว้เป็นที่ระลึก สามารถที่จะจัดเป็น สถานที่ท่องเที่ยวได้ เพราะเมื่อได้เข้าไปสถานที่นี้จะทำให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสแสดงความสามารถที่ผู้ต้องขังมีกลับมาอีก ครั้ง ช่วยมีกำลังใจในการฝึกอาชีพเมื่อได้รับการฟื้นฟู สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ เรือนจำชั่วคราว เขากลิ้งนี้ถึงแม้จะไม่มียุทธศาสตร์หรือกำแพงล้อมรอบเรือนจำนี้ซึ่งเจ้าหน้าที่มีความไว้วางใจกับผู้ต้องขัง และในตัว ของผู้ต้องขังเองก็อยู่สถานที่เรือนจำแห่งนี้ด้วยใจ เนื่องจากเรือนจำได้มีการให้ความรู้ ให้อาชีพแก่ผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังจึงมี ความสมัครใจที่จะอยู่เรือนจำแห่งนี้โดยที่ไม่คิดหาทางหนีออกจากเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง ทั้งหมดนี้จึงเกิดเป็นความคาค หวังของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรีต่อการฝึกวิชาชีพโดยมีแนวทางตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งได้ 4 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านจิตใจ และด้านคุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณาใน แต่ละด้านมีรายละเอียดที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ เจ้าหน้าที่ได้กำหนดกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงเป็นลักษณะฐานต่างๆ ให้กับผู้ต้องขัง เพื่อให้ มุ่งไปที่ความสามารถในการพึ่งตนเองตั้งแต่ ด้านปัจจัย 4 ที่อยู่อาศัย การเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย มีอาชีพที่สุจริต มั่งคั่ง มี ความเป็นอยู่อย่างพอประมาณพอมีพอใช้ คือพอดีไม่น้อยไม่มากเกินไป ไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ยึดถือความมี เหตุผล คือ ทุก ๆ การตัดสินใจต้องมีเหตุผลโดยพิจารณาจากแหล่งปัจจัยเป็นสำคัญ และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือการเตรียม พร้อมที่จะรับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งทางเรือนจำได้ให้ความสำคัญต่อผู้ต้องขัง โดยจะให้ผู้ต้องขัง เลือกอาชีพจากความถนัดของตนเองว่ามีความสามารถอะไรได้บ้าง จากนั้นทางเรือนจำจะสนับสนุนอาชีพที่ผู้ต้องขังเลือก เพื่อที่จะสร้างอาชีพให้เมื่อผู้ต้องขังเมื่อถึงเวลาพ้นโทษออกไปจากเรือนจำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานในอาชีพด้าน การเกษตรอยู่แล้ว และได้มาเรียนรู้เกษตรเพิ่มเติมจากเรือนจำ ส่งผลให้พวกเขาเหล่านั้นได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพ ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งจะเป็นการลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจได้ สามารถนำอาชีพที่ตนมีพื้นฐานหรือหรือที่ตนถนัดไปเลี้ยง ครอบครัวยุติทางเรือนจำได้มีการจัดอบรมแนะแนว การปฏิบัติตน การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้มีความพร้อม ก่อนที่จะปล่อยตัวออกไปสู่สังคมภายนอก ให้มีการอาศัยความพอเพียงเป็นหลักเพราะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการ ดำเนินชีวิต

2. ด้านจิตใจ ทางเจ้าหน้าที่ได้มีความคาดหวังในระดับสูง ซึ่งทางเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งนั้นมีความแตกต่าง จากเรือนจำทั่วไป เพราะเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งไม่มีรั้วลวดหนามและกำแพงล้อมรอบ เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งนี้ จึงได้ให้ ความสำคัญด้านจิตใจของผู้ต้องขัง กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงจะเน้นและคาดหวังให้มีการพัฒนา ชัดเจนจิตใจของผู้ต้อง ขังให้เกิดความพอดีพอประมาณ ให้ความภาคภูมิใจในอาชีพและในชีวิต ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ มีเหตุผล กตัญญู รู้คุณ มีครอบครัวที่อบอุ่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีระเบียบวินัย จิตใจมั่นคง พึ่งตนเองได้และรู้จักใช้ชีวิตอย่างไม่ย่อท้อ โดยทาง เรือนจำมีระเบียบและการอบรมการใช้ชีวิตในเรือนจำไว้แก่แก่แห่งหนึ่ง จึงเหมือนเป็นสถานที่ที่ฟื้นฟู พัฒนาจิตใจให้ผู้ต้องขัง สิ่งสำคัญคือคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังหลังถูกปล่อยต้องสามารถหาเลี้ยงชีพได้ทางเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งได้มอบความสุข ให้กับผู้ต้องขัง คือ ให้ครอบครัวเขาเยี่ยมได้ สามารถพูดคุยให้กำลังใจกับผู้ต้องขัง ให้ผู้ต้องขังมีกำลังใจและตั้งใจต่อการ

ฝึกวิชาชีพในเรือนจำ สร้างแต่คุณงามความดีเพื่อจิตใจสงบสุข เมื่อออกไปเจอเหตุการณ์สังคมภายนอกสามารถที่จะควบคุมตนเองได้เมื่อเจอสถานการณ์ต่างๆ มีสติไม่ก่อเหตุและไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดีให้เป็นผลเสียต่อตนเอง หรือเกิดการกระทำผิดซ้ำอีก เพราะฉะนั้นทางเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งจึงให้ความสำคัญด้านจิตใจต่อผู้ต้องขัง

3. ด้านสังคม ในการใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำจะเป็นการอยู่แบบเป็นพี่เป็นน้อง ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขัง หรือผู้ต้องขังกับผู้ต้องขังเอง ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังได้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังด้วยกัน เป็นการฝึกการปรับตัวกับผู้อื่น ทำให้ไม่เกิดภาวะความเครียด และสามารถที่จะเปิดใจยอมรับ ไม่ปิดกั้นตัวเองที่จะอยู่กับคนอื่น สามารถเข้ากับผู้คนในสังคมภายนอกได้งายยิ่งขึ้น ทางเรือนจำได้มีการฝึกให้รู้จักพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้รู้จักช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน และเรียนรู้ที่จะอยู่กับผู้คนภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมขมเรือนจำ เพื่อให้คุ้นชินกับสังคมภายนอก ได้พบปะผู้คน รู้จักการวางตัวที่เหมาะสม และเมื่อพ้นโทษออกไป จะได้อยู่ร่วมกับสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข ทางเรือนจำได้มอบความสะดวกสบายแก่ผู้ต้องขังที่พร้อมจะได้รับการปล่อยตัวในเรื่องสวัสดิการต่างๆ ไม่มีข้อครหา ไม่มีการกักขัง จะทำให้ผู้ต้องขังฝึกปรับตัวได้มากขึ้น อีกทั้งเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งยังเป็นเรือนจำสำหรับการเรียนรู้พัฒนาฟื้นฟูวิถีชีวิตให้กับผู้ต้องขังก่อนกลับสู่สังคม และยังสามารถลดภาพความน่ากลัวของเรือนจำในจินตนาการของใครหลายคนที่คิดไปในแง่ลบออกไปได้อีกด้วย

4. ด้านคุณธรรม จริยธรรมเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งมีการจัดการฝึกในด้านนี้ด้วย เนื่องจากเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกไปผู้ต้องขังจะต้องเผชิญกับสิ่งต่างๆตามสภาพแวดล้อมปัจจุบัน จึงต้องให้ผู้ต้องขังยึดมั่นคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมาย มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากการทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่ดี ผู้ต้องขังจะต้องปฏิบัติตัวให้เหมาะสมในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักใช้อาวุธหรือคนที่มียายุมากกว่า อ่อนน้อมถ่อมตน ยิ้มแย้มแจ่มใส สามารถทำให้ผู้อื่นไม่มองว่าตนเองเคยเป็นผู้ต้องขัง ทำให้คนอื่นนั้นมีความไว้วางใจโดยการทำความดีตลอดต้องมีความเสมอต้นเสมอปลาย นอกจากนี้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ชัดเจน และนำหลักจริยธรรมด้านศาสนา ที่เป็นรูปธรรมมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังภายในเรือนจำ โดยให้มีการนั่งสมาธิ ตักบาตรในช่วงเช้า ฟังธรรมจากพระภิกษุสงฆ์ เป็นต้น และการพัฒนาทางจริยธรรม มีความขยันหมั่นเพียร อดทนกับปัญหา สามารถพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาในครอบครัว ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตโดยการสร้างแนวทางในครอบครัวให้เข้มแข็งและอบอุ่น ถ้าผู้ต้องขังมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัวควรที่จะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับครอบครัว แสดงความเป็นผู้นำในครอบครัวให้เกิดความไว้วางใจ มอบความรักให้กับคนในครอบครัวมากขึ้น สอนแต่สิ่งที่เป็นคุณงามความดีให้กับ ทุกสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดแต่ความสุขทั้งหมด

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและการสนับสนุน จากคณะบุคคลและผู้มีพระคุณหลายท่าน คือ ท่านอาจารย์ วรพล พินิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ซึ่งได้ให้ความกรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเพื่อคอยชี้แจงและให้คำปรึกษา ทั้งยังช่วยตรวจสอบและแนะนำการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างดี ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ที่ได้คอยชี้แนะแนวทางการศึกษาให้ถูกต้อง ตลอดจนจนคณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือผู้ศึกษามาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณท่านผู้บัญชาการเรือนกลางจังหวัดเพชรบุรี และหัวหน้าเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้งจังหวัดเพชรบุรี ขอขอบพระคุณครอบครัวโพธิ์ศรี ครอบครัวภูธรินทร์ ครอบครัวประทุมมา และครอบครัวจันทร์ไพบุลย์ ที่ได้สละเวลาคอยช่วยเหลือติดต่อประสานงานและให้คำปรึกษาในการเข้าไปศึกษาหาข้อมูลในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรี และผู้ต้องขังในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง จังหวัดเพชรบุรีที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาเพื่อนำมาประกอบการการศึกษานสามารถทำให้วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ทุกท่านและกำลังใจจากเพื่อนร่วมรุ่นสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการทุกคน ที่คอยสอบถามให้กำลังใจ ทำให้วิจัยฉบับนี้สามารถที่จะเดินทางมาสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดี หากวิจัยฉบับนี้สามารถสร้างประโยชน์ในทางวิชาการกับผู้ที่ได้เข้ามาศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบความดีทั้งหมดให้กับผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมา

เอกสารอ้างอิง

- จำลิบเอกกฤษณ์ จินประชา. (2548). "การศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของผู้ต้องขังเรือนจำกลางชลบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จำนงค์ อินคำ. (2545). การจัดกิจกรรมการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 5." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์.
- เดือนเพ็ญ กุลสุวรรณ. (2555). แนวทางการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.sites.google.com/site/deunpen601/naewthang-kar-srang-khwam-pen-thrrm-ni-sangkh>.
- เทิดศักดิ์ บุญยไวยโรจน์. (2540). การแก้ไขฟื้นฟูนักโทษ : ศึกษารณการฝึกอาชีพและการบังคับใช้แรงงาน. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://research.mol.go.th/2013/rsdat/prg/eachview.php?okey=CU47046&prg=viewpop.php&Page=9>.
- บ้านดินเขากลิ่ง. (2555). ประวัติและรูปแบบการฝึกวิชาชีพ ในเรือนจำชั่วคราวเขากลิ่ง จังหวัดเพชรบุรี. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก http://khaokling.blogspot.com/p/blog-page_2138.html?m=1.
- พูลชัย จิตรภรณ์ศรี. (2551). ทัศนคติของผู้ต้องขังต่อการฝึกอบรมวิชาชีพในเรือนจำกลางบางขวาง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วินัย เจริญเฉลิมศักดิ์. (2558). การศึกษาและการฝึกอาชีพในเรือนจำช่วยลดการกระทำผิดซ้ำ. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/594176>.
- ส่วนฝึกวิชาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์. (2555). แนวทางการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://br.correct.go.th/spn/index.php/2011-11-26-15-45-57/56-2012-03-15-04-16-58>.
- สุจรรย์จิรา มหาชนวงค์. (2553). การนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร. งานวิจัยปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุรินทร์ พรหมมินทร์. (2548). "แนวทางการพัฒนาการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำกลางกำแพงเพชร." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.
- เสาวลักษณ์ เผือกเอี่ยม. (2552). แรงจูงใจในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังหญิง กรณีศึกษา : เรือนจำพิเศษมีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัย.
- โสภณ อ่อนโอบาส. (2553). การจัดการผู้ต้องขังรายกรณีในงานราชทัณฑ์. เข้าถึงเมื่อ 5 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/296295>.
- watcharaphon_chai. (2550). ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://watcharaphonchai.blogspot.com/2007/08/bandura.html>.